

Maa- ja metsätalousministeriö
Ruokaosasto

PÖYTÄKIRJA 1/2016
MMM013:00/2014

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMAN 2014–2020 SEURANTAKOMITEA

Aika Maanantai 23.5.2016 klo 13:00-16:50
Paikka Virastotalo, Turku

Jaana Husu-Kallio/maa- ja metsätalousministeriö, puheenjohtaja
Taina Vesanto/maa- ja metsätalousministeriö, varapuheenjohtaja
Hanna-Mari Kuhmonen/työ- ja elinkeinoministeriö
Tiina Malm/maa- ja metsätalousministeriö
Esko Juvonen/maa- ja metsätalousministeriö
Sini Wallenius/maa- ja metsätalousministeriö
Anne Polso/Ympäristöministeriö
Matti Puolimatka/Elintarviketurvallisuusvirasto
Antti-Jussi Oikarinen/Maaseutuvirasto
Erja Loppi

Maaseutuvirasto
Marja Karvonen/Satakunnan ELY-keskus
Ulla Mehto-Hämäläinen/Keski-Suomen ELY-keskus
Hannu Linjakumpu/Lapin ELY-keskus
Kari Kivikko/Hämeen ELY-keskus
Juha Lappalainen/Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Holger Falck/Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Hannamari Heinonen/Suomen yrittäjät
Päivi Kiviranta/Suomen 4H-liitto, 4H Länsi-Suomi

Mirja Hellstedt/Maa- ja kotitalousnaisten Keskus
Anne Antman/Natur och Miljön
Pertti Iivanainen/Maaseudun kehittäjät
Risto-Matti Niemi/Suomen Kylätoiminta ry
Ilkka Peltola/Keskipiste – Leader ry
Taina Väre/Suomen Kuntaliitto
Asko Peltola/Etelä-Pohjanmaan liitto
Leena Anttila/maa- ja metsätalousministeriö
Virva Terho/maa- ja metsätalousministeriö
Noora Hakola/Maaseutuvirasto

Poissa: Jyri Inha/VM, Timo Halonen/MMM, Jari Huovinen/ Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Ulla Hyvönen/Toimihenkilökeskusjärjestö STTK, Hannu Heikkilä/ ProAgria Keskusten liitto, Maria Lindqvist/SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto

Pysyvät asiantuntijat: Risto Artjoki/maa- ja metsätalousministeriö, Kai Heikkilä/EU:n komissio, DG AGRI

Muut asiantuntijat: Neda Skakelja/ EU:n komissio DG AGRI, Eeva-Kaisa Kivistö/maa- ja metsätalousministeriö, Saara Meurasalo/ maa- ja metsätalousministeriö, Sanna Sihvola/maa- ja metsätalousministeriö, Risto Skyttä/ Varsinais-Suomen ELY-keskus, Teemu Hauhia/Maaseutuverkostopalvelut, Tarja Haaranen/ Luonnonvarakeskus, Anna Toppari/ Luonnonvarakeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Jaana Husu-Kallio avasi kokouksen ja kertoi Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Edellisessä seurantakomitean kokouksessa käsitelty ja hyväksytty ohjelmanmuutos hyväksyttiin komissiossa helmikuussa. Ohjelman toimeenpano on lähtenyt vauhdikkaasti liikkeelle ja päätöksenteko on nyt mahdollista kaikissa toimenpiteissä. Tietojärjestelmien osalta on ollut paljon haasteita, mutta ne on pyritty ratkaisemaan mahdollisimman nopeasti. Hallituksen päätösten seurauksena ohjelmaan tehdään muutos, joka tuodaan seurantakomitean käsiteltäväksi marraskuun 2016 kokoukseen.

Neda Skakelja/ EU komission DG AGRIfsta kiitti kutsusta osallistua seurantakomitean kokoukseen ja muistutti, että Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma oli yksi ensimmäisistä komission hyväksymistä ohjelmista kuluvalle rahoituskaudella.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Todettiin kokouksen läsnäolijat. Paikalla oli 28 jäsentä/varajäsentä, joten kokous oli päätösvaltainen. Todettiin, että TEM:n edustajan uudeksi varajäseneksi on nimetty Hanna-Mari Kuhmonen.

3. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi esityksen mukaisesti.

4. Ajankohtaiskatsaus ohjelman toimeenpanon tilanteeseen

Maaseutuvirasto

Antti-Jussi Oikarinen/ Maaseutuvirasto esitteli Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 toimeenpanon tilannekatsauksen. Suomen kumulatiivinen maksuprosentti on 27,19 %, mikä on tällä hetkellä EU-jäsenmaiden paras. EU-maiden keskiarvo on 8,94 %.

Ohjelman uudet sähköiset hakujärjestelmät ovat olleet hakijoiden keskuudessa erittäin suosittuja, valtaosa hakijoista on jättänyt hakemuksensa sähköisesti. Tukijärjestelmien monimutkaisuus on kuitenkin aiheuttanut haasteita tietojärjestelmien toimivuuteen. Tällä hetkellä kaikkien toimenpiteiden tukia voi hakea joko sähköisesti tai väliaikaisesti paperilla. Maksuja voi hakea kaikista muista tukimuodoista paitsi hanketuista ja Leaderin toimintarahasta, mutta näidenkin hakeminen tulee mahdolliseksi Hyrrä-järjestelmässä

kesäkuun aikana. Yritystukien sekä tuki- että maksupäätökset tehdään syksyyn 2016 asti paperilla. Syksyllä sähköisesti myönnettäviksi tulevat myös muutospäätökset ja teemahankkeet.

Tukisovelluksessa on parhaillaan evaluointivaihe, jonka aikana mietitään, miten ennakoitavuutta voitaisiin parantaa. Suunnitteilla on mobiilisovellukset valvontaan, tavoitteena on parantaa sen avulla tuottavuutta.

Luonnonhaittakorvauksia maksettiin vuonna 2015 yhteensä 51 450 tilalle noin 500 miljoonaa euroa. Ympäristökorvauksia on maksettu 45 600 tilalle vuonna 2016. Ensimmäinen erä (80 %) maksettiin helmikuusta alkaen ja loppuosa maksetaan kesäkuussa. Eläinten hyvinvointikorvauksia maksetaan pääosin kesäkuussa. Neuvo2020 -toimenpiteessä maksupäätöksiä on tehty yhteensä 10 590 kpl ja maksuja on suoritettu noin 2,5 miljoonaa euroa. Parhaillaan suunnitellaan syksyn 2016 maksujen aikataulua.

Nuoren viljelijän aloitustukipäätöksiä on tehty 239 kpl ja maatalousinvestointipäätöksiä 1803 kpl. Yhteensä rakennetukia on maksettu noin 6,6 miljoonaa euroa. Mavin tavoitteena on, että kauden 2014-2020 maaseudun kehittämisohjelman maksujen toteuma on vähintään sama kuin kauden 2007-2013 maaseutuohjelman eli 98,4 %.

ELY-keskukset

Risto Skyttä/ Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kertoi ohjelman toimeenpanon tilanteesta Varsinais-Suomessa. Kehittämishankkeita on hyväksytty rahoitettavaksi yhteensä 33 kpl/ 4,5 MEUR ja yritystukia 58 kpl/ 5,7 MEUR. Hankkeista 23 kpl on alueiden välisiä, usein yhdessä Satakunnan kanssa. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoimia vesiensuojeluun ja ravinteiden kierrätykseen kohdennettuja hankkeita on hyväksytty rahoitettavaksi yhteensä 2,1 miljoonaa euroa. Leader-hankkeita on hyväksytty rahoitettavaksi noin 3 miljoonaa euroa. Ensimmäisellä hakukierroksella hakemuksia tuli niin paljon, että pisteytystä piti kiristää. Eläinten hyvinvointikorvauksen laajentuminen lampaisiin ja siipikarjaan nosti hakumääriä Varsinais-Suomessa. Ympäristökorvauksen sitoutumisaste (Varsinais-Suomessa 87 % viljelijöistä) on ylittänyt tavoitteen. Neuvo2020 -toimenpiteeseen on tullut yhteensä 911 hakemusta.

Leader-ryhmät

Ilkka Peltola Keskipiste Leader ry:stä kertoi Leader-ryhmien ajankohtaisista asioista. Leader-ryhmille on tullut paljon hyviä hakemuksia ja toiminta on ollut muutenkin aktiivista koko ensimmäisen toimeenpanovuoden ajan. Leader-ryhmät ovat kokeneet, että käytössä olevat yritystukivälineet ovat tällä kaudella riittämättömiä. Investointituki toimii hyvin, mutta ohjeistukset siitä, mitä perustamistuella on mahdollista rahoittaa, ovat vaih-

delleet eri alueilla. Suurin puute edelliseen rahoituskauteen verrattuna on kuitenkin se, että yritys ei enää voi saada tukea vieraan työvoiman palkkaamiseen. Myös säädösten tulkinnat ovat liian tiukkoja, niitä pitäisi tulkita enemmän hakijan eduksi silloin kun se on mahdollista. Erityisesti valvonnassa tarvittaisiin tässä suhteessa asennemuutos. Ohjelmien arviointien tulosten pitäisi siirtyä paremmin ja nopeammalla aikataululla käytäntöön. 2.9.2016 järjestetään valtakunnallinen Leader-toiminnan 20-vuotisjuhla Hämeenlinnassa.

5. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014–2020 vuosien 2014-2015 raportti

Virva Terho/ MMM esitteli Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman vuosien 2014 ja 2015 vuosikertomuksen. Rahoituskaudella 2014-2020 vuosikertomus toimitetaan komissiolle sähköisen SFC-järjestelmän kautta. Järjestelmässä on vuosikertomukselle valmis pohja, ja sen jokainen kohta täytetään järjestelmään omaan laatikkoonsa. Komissio on ilmoittanut, että vuosiraporttipohja tulee käyttöön toukokuun lopussa. Raporttipohjaan täytettävät tiedot ovat pääosin varsin teknisiä ja raportti on ulkopuoliselle vaikealukuinen. Raporttiin kuitenkin liitetään yleistajuinen tiivistelmä ohjelman etenemisestä ja tämä julkaistaan myös maaseutu.fi -sivuilla.

Vuoden 2015 lopussa hanketukihakemuksia ohjelmaan oli jätetty yhteensä 1 574 kpl ja yritystukihakemuksia 1 208 kpl. Hanketukihakemuksista 62 % oli haettu Leader-ryhmien kautta, yritystukihakemuksista Leader-ryhmien osuutta ei ole vielä saatavilla. Yritystuesta tehtiin vuoden 2015 loppuun mennessä yhteensä 53 myönteistä päätöstä. Neuvo2020 -toimenpiteeseen on hyväksytty yhteensä 575 neuvojaa ja vuoden 2015 loppuun mennessä suoritettiin 5 208 neuvontatapahtumaa 4 659 tilalla. Investointitukihakemuksia on jätetty 1 200 hakemusta, joista on tehty 960 myönteistä päätöstä. Nuoren viljelijän aloitustukihakemuksia jätettiin 180 kpl ja niistä tehtiin vuoden 2015 aikana 130 myönteistä päätöstä.

Yhteensä 45 624 tilaa haki ympäristötukisitoumusta yhteensä 2,06 miljoonalle hehtaarille. Ympäristösopimuksia haettiin lähes 2 500 kpl. Luonnonmukaisen tuotannon tukea maksettiin 200 828 hehtaarille ja yhteensä 3 993 tuensaajalle. Luonnonhaittakorvauksia maksettiin 51 451 tilalle ja 2,81 miljoonan hehtaarin alalle. Eläinten hyvinvointikorvauksen mukaisen sitoumuksen teki 6 395 tilaa.

Ohjelman sidotut varat ilmoitetaan EU-komissiolle kahdesti vuodessa. Tehtyjen ilmoitusten perusteella ohjelman rahoituskehystä on sidottu noin 28 % eli 1,58 miljardia eu-

roa. Käytännössä sidonta-aste on kuitenkin jo noin 51 %. Vuoden 2015 lopussa ohjelman kehiksestä oli maksettu noin 23 % eli 1,27 miljardia euroa.

Ohjelman arviointiin on kuluvalle ohjelmakaudella panostettu paljon. Ohjelma sisältää arviointisuunnitelman ja sen rinnalle ollaan laatimassa arvioinnin toteutumissuunnitelma. Vuonna 2016 tehdään ensimmäiset arviointien kilpailutukset. Maaseutuverkoston toiminta aloitettiin vuoden 2015 alussa ja ohjelman viestintä on ollut aktiivista jo tätä ennen.

Kuluvalle rahoituskaudella EU-ohjelmien on täytettävä tietyt ennakkoehtoja vuoden 2016 loppuun mennessä. Tilastotietojen oikea-aikaiseen keräämiseen ja järjestämiseen liittyvää ennakkoehtoa ei ole vielä maaseutuohjelman osalta kokonaisuudessaan täytetty. Ennakkoehto saadaan kuitenkin täytettyä määräajan puitteissa, kun Mavin tietojärjestelmät (Hyrrä ja Tukisovellus) sekä raportointivälinen Qlikview saadaan kaikilta osin valmiiksi.

Keskustelussa otettiin esille seuraavia asioita:

- Kysyttiin, onko suunniteltu, miten biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät tavoitteet saavutetaan. Tavoiteltu pinta-ala näiden osalta on 42 000 hehtaaria, mutta nyt sopimuksia on vasta 24 000 hehtaarilla.
- Todettiin, että tavoitetta voidaan edistää esimerkiksi neuvonnalla ja koulutuksella. Lisäksi ohjelmakausi on vasta alkuvaiheessa. Haku on auki myös tulevina vuosina niille ympäristökorvauksen alatoimenpiteille, joiden tavoitteita ei vielä ole saavutettu. Ympäristökorvauksien toimet ovat kuitenkin vapaaehtoisia.
- Kysyttiin, mitä toimenpiteitä on suunniteltu luonnonmukaisen tuotannon tavoitteen saavuttamiseksi. Ohjelman tavoitteena on, että viljellystä alasta 16 % olisi luonnonmukaisesti tuotettua, mutta tällä hetkellä toteuma on 10 %.
- Todettiin, että ohjelmakausi on alkuvaiheessa ja kiinnostus luomuun on tällä hetkellä erittäin suuri. Myös edellisen ohjelmakauden alussa silloista luonnonmukaisen tuotantoalan tavoitetta pidettiin liian suurena, mutta se saavutettiin.
- Toivottiin yksityiskohtaisempaa analyysia ohjelman vuosiraporttiin esim. onnistumisista ja haasteista. Lisäksi toivottiin, että raportista välittyisi paremmin myös alueiden onnistuneet kokemukset ohjelman toteuttamisesta, sillä se innostaisi uusia hakijoita.
- Edellä mainittuihin kommentteihin todettiin, että vuosiraporttia ja erityisesti sen Internetissä julkaistavaa liitettä kehitetään tähän suuntaan. Hanke- ja yritystuki- en päätöksenteko käynnistyi vasta vuoden vaihteessa, joten materiaalia on tällä hetkellä vain niukasti.

- Komission edustaja Neda Skakelja totesi, että vuosiraportti on tekninen ja sen sisältöä ja tekstin pituutta säätelevät EU-lainsäädännön vaatimukset ja SFC-järjestelmän merkkimäärärajoitukset. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman toimeenpano ja tavoitteiden toteutuminen ovat edenneet hyvin. Kuluvalle ohjelmakaudella painopiste on aikaisempaa enemmän ohjelman tavoitteiden toteutumisessa ja niitä kuvaavissa indikaattoreissa. Suurelle yleisölle tarkoitettu yleistajuinen tiivistelmä on pakollinen osa vuosiraporttia. Ne ohjelman toimeenpanoon ja tuloksiin liittyvät asiat, jotka eivät sovi SFC-järjestelmän vuosiraporttipohjan puitteisiin voidaan raportoida muilla keinoin.

Päätös: Seurantakomitea hyväksyi ohjelman vuosien 2014 ja 2015 raportin.

6. Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

Saara Meurasalo/ MMM esitteli arvioinnin toteuttamissuunnitelman valmistelutilanteen. Toteuttamissuunnitelma perustuu ohjelman päätavoitteisiin ja sen suunnitteluun, miten kutakin näistä tavoitteista voidaan parhaiten arvioida. Toteuttamissuunnitelma julkaistaan sen jälkeen, kun arvioinnin ja seurannan ohjausryhmä on sen hyväksynyt, todennäköisesti kesäkuussa 2016. Julkaiseminen antaa potentiaalisille arviointisijoille tietoa siitä, millaisia arviointikokonaisuuksia ohjelmassa tullaan toteuttamaan. Suurimmat arviointikokonaisuudet tullaan toteuttamaan vuosina 2018-2019. Jo olemassa olevien tutkimusten tuloksia otetaan myös käyttöön silloin kuin ne ovat ohjelman arvioinnin kannalta tarkoituksenmukaisia. Arviointiin käytettävistä indikaattoritiedoista on valmisteilla LUKEn ja Tilastokeskuksen yhteistyönä avoin Agrikaattori -portaali, joka julkaistaan 26.5.2016 osoitteessa: <http://stat.luke.fi/indikaattorit>.

7. Viestinnän ajankohtaiskatsaus

Eeva-Kaisa Kivistö/ MMM kertoi ohjelman viestinnän ajankohtaisista asioista. Tuensaajien tiedotuskylttien esittämiseen liittyvää EU-säädöstä on muutettu tuensaajan hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Suomi ottaa lievennykset käyttöön täysimääräisesti. Aiemmin tiedotuskyltti tai juliste piti hankkia, jos saadun tuen määrä oli vähintään 10 000 euroa. Muutoksen jälkeen kyltti tai juliste pitää hankkia, mikäli julkisen tuen määrä on vähintään 50 000 euroa. Osa toimenpiteistä: ympäristökorvaukset, luomu, luonnonhaittakorvaukset ja eläinten hyvinvointikorvaukset on vapautettu kokonaan kylttivaatimuksesta. Kyltin tai julisteen saa kuitenkin halutessaan edelleen hankkia. Tarkemmat ohjeet uusista vaatimuksista löytyvät maaseutu.fi -nettisivuilta kohdasta *Hakijalle* -> *Tuensaajan viestintäohjeet*.

Mahdollisuuksien maa - viestintäkampanja on ollut käynnissä alkuvuodesta 2016 lähtien. Kampanjan painopisteenä ovat erityisesti maaseudun yrittäjät, koska kaikki eivät tunne ohjelman tukimahdollisuuksia. Lisäksi on panostettu digitaaliseen markkinointiin eri kanavien välityksellä. Internetiin on laadittu sivusto, jossa aiemmin maaseudun kehittämisohjelman tukea saaneet yrittäjät kertovat yrityksensä tarinan. Sivusto löytyy osoitteesta: www.mahdollisuuksienmaa.fi

Lähitulevaisuudessa ohjelman viestinnän tavoitteena on mm. tehostaa sisäistä viestintää. Hiljattain on julkaistu uusi kuvapankki sekä viestinnän työkalupakki tuensaajille. Myös tuleva Leader 20-vuotta -tapahtuma tulee olemaan vahvasti viestinnällinen.

8. Maaseutuverkoston tilannekatsaus

Taina Vesanto/ MMM kertoi maaseutuverkoston toiminnasta ohjausryhmän näkökulmasta sekä esityksistä maaseutuverkoston seuraavan 2-vuotiskauden teemoiksi. Ohjausryhmä hyväksyi maaseutuverkoston toimintakertomuksen toukokuun kokouksessaan, joka oli myös yhteiskokous Ruotsin maaseutuverkoston ohjausryhmän kanssa. Toimintakertomus on saatavilla maaseutu.fi -sivuilla.

Maaseutuverkoston ensimmäisten 2-vuotisten teemojen toimintakausi päättyi vuoden 2016 lopussa, joten kevään aikana järjestettiin haku uusista teemoista. Maaseutuverkoston toiminnalle tulee paljon erilaisia toiveita eri tahoilta. Kaiken toiminnan pitää kuitenkin olla sellaista, että se edistää Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tavoitteita. Ensimmäisen 2-vuotiskauden teemoille (yritystoiminta, nuoriso, ympäristö ja ilmasto sekä innovaatiot) valittiin puheenjohtajat, jotka saivat tietyn rahasumman ja vapaat kädet toimia tavoitteensa edistämiseksi ja oman ryhmänsä jäsenten kokoamiseksi. Toimintamalli oli onnistunut, joten sitä jatketaan myös tulevien teemojen osalta. Seuraavalle 2-vuotiskaudelle sopiva teemojen määrä olisi 2 tai korkeintaan 3, sillä nyt käynnissä olevien neljän teemankin toimintaa on syytä jossain määrin edelleen hyödyntää.

Ehdotuksia teemoiksi on tullut seuraavista aiheista: Maaseudun hyvinvointiryhmä; Maaseudun hoivapalvelujen hyvät käytännöt; Maaseudun uudenlaiset kylätalot; Digitaaliset palvelut maaseudulla; Maaseudun palvelutuotannon mahdollisuudet; 4K: elävä kylä, koulu, kauppa, kulttuuri ja kumppanuus; Hyvinvoiva maaseutu; Kulttuuri ja hyvinvointi; Nautakarjatalous ja Suomen vesivarannot; Peltojen potentiaali ja ravinnetehokkuus; Maaperä; Tiedon jalkauttaminen eri järjestelmistä; EIP-toiminnan aktivointi; Maaseutu ja tulevaisuus; "Arjen resilienssi" maaseudulla; Yrittäjyyskasvatus, DIGISUOMI 2017 -työryhmä sekä Nuoret -työryhmän jatkaminen.

Teemu Hauhia/ Maaseutuverkosto kertoi verkostotoiminnan ajankohtaisista asioista. Toimintakertomus on julkaistu ensimmäistä kertaa sähköisellä alustalla. Sieltä löytyy myös paljon linkkejä, esim. lisätietoja ja videoita. Ohjelman lanseerauskampanja näkyi ja kuului hyvin eri viestintävälineissä. Myös Euroopan verkoston ENRD:n kokouksissa Suomi ja Suomen maaseutuverkosto on ollut paljon esillä. Facebook -mainonnassa on ollut 1,7 miljoonaa mainosnäyttöä ja videoita on katsottu 408 000 kertaa. Instagramissa on noin 1000 kuvaa, jotka on otettu eri tapahtumissa. Maaseutuverkosto on ensimmäisen toimintavuotensa ollut mukana Farmari-näyttelyn lisäksi useilla messuilla ja muissa tapahtumissa.

Maaseutuverkoston palvelupaketit koulutustilaisuuksien järjestämiseksi ovat olleet erittäin kysytyjä. Vuonna 2015 järjestettiin 124 tapahtumaa, joissa oli yhteensä 2000 osallistujaa. Tapahtumatietokanta on parhaillaan rakenteilla. Syksystä 2015 maaseutuverkosto ja sen yrittäjyys-työryhmä on järjestänyt alueellisia MTK:n ja Suomen yrittäjien yhteisiä tapahtumia eri puolilla Suomea. Nuoriso-työryhmän järjestämään kuvakilpailuun osallistui 3000 nuorta. Useissa seminaareissa ja koulutustilaisuuksissa käyttöön otettu tilaisuuden taltiointi on etäosallistumismahdollisuuden myötä nostanut huomattavasti tilaisuuksien osallistujamääriä.

9. Muiden ERI-rahastojen tilannekatsaus

Rakennerahastot EAKR ja ESR

Hanna-Mari Kuhmonen/TEM esitteli rakennerahastojen tilannekatsauksen. Rahastokaudella 2014-2020 Manner-Suomessa on yksi yhteinen rakennerahasto-ohjelma, joka sisältää molemmat rahastot. Ohjelmassa on 5 toimintalinjaa ja 13 erityistavoitetta. Tällä hetkellä 2 400 hanketta on käynnistynyt. Parhaillaan ohjelmaan ollaan sisällyttämässä uutena elementtinä PK-yritysalioiteohjelma, jota rahoittaa osin Euroopan investointipankki. Sen vuoksi vireillä on sekä kumppanuussopimuksen että ohjelman muutos.

Tavoitteena on, että EAKR-rahoituksesta 25 % edistää vähähiilisyttä. Tällä hetkellä tavoitteesta ollaan hieman jäljessä, mutta Motiva laatii parhaillaan tukiaineistoa vähähiilisyystavoitteen edistämiseksi, jota voivat hyödyntää sekä rakennerahasto-ohjelman että maaseudun kehittämisohjelman toimijat. Tuloskehityksen toteumatilanne rakennerahasto-ohjelmassa näyttää tällä hetkellä melko hyvältä. Rakennerahasto-ohjelman seurantakomitean ensimmäinen kokous pidettiin 18.-19.5.2016.

Euroopan meri- ja kalatalousrahasto EMKR

Puheenjohtaja kertoi EMKR-ohjelman tilanteesta. EMKR:n EU-lainsäädäntö valmistui myöhään, joten ohjelma on vasta lähtenyt liikkeelle. Lisäksi tietojärjestelmien kehittämisen ongelmat ovat heijastuneet toiminnan aloittamiseen. Vuonna 2015 EMKR-ohjelmasta on rahoitettu kaksi merkittävää investointia. Ahvenanmaalle on perustettu kiertovesilaitos, joka on Euroopan suurimpia kalanviljelylaitoksia. Kasnäsiin on perustettu kalajauhotehdas, jolla parannetaan silakan hyödyntämismahdollisuuksia. Investoinnit ovat tärkeitä sinisen biotalouden edistäjiä.

10. Maatalouden ravinteet hyötykäyttöön -hankkeen esittely

Tarja Haaranen/ Luonnonvarakeskus/ Maatalouden ravinteet hyötykäyttöön -hankkeen koordinaattori kertoi hankkeen toiminnasta. Hankkeen tavoitteena on varmistaa Suomen maataloustuotannosta syntyvän lannan sekä muun ravinteita sisältävän orgaanisen aineksen tehokas hyötykäyttö vuoteen 2020 mennessä. MMM on tilannut hankkeen Luonnonvarakeskukselta ja sillä käynnistettiin biotalousstrategian ravinteiden kierrätystä koskeva osio. Käytännössä hankkeen tavoitteita on edistetty mm. järjestämällä työpajoja ja hanketrefejä, opastamalla hakijoita hankesuunnitelmien laatimisessa sekä saatamalla yhteen tutkimuslaitoksia alueellisten toimijoiden kanssa. Ravinteiden kierrätys on viety myös Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston opetussuunnitelmaan. Alustuksilla eri tilaisuuksissa on saavutettu noin 6800 kuulijaa. Yhteistyössä nykyisen hallituksen kiertotalouden kärkihankkeen käynnistymisen sekä maaseudun kehittämissuunnitelman ja Itämeri-strategian kanssa järjestetty ”Ravinteet kierto - vesistöt kuntoon” -seminaari huhtikuussa 2016 saavutti striimauksen kautta yli 3000 kuulijaa.

Parhaillaan hankkeelle haetaan uutta koordinaattoria, jonka toimikausi kestää vuoden 2018 loppuun.

Anna Toppari/ Luonnonvarakeskus/ hankkeen tiedottaja kertoi lähitulevaisuuden viestintätoimenpiteistä. Hankkeen viestintäsuunnitelmaa ollaan parhaillaan viimeistelemässä. Tavoitteena on mm. ravinteiden kierrätyksen viestintäverkoston perustaminen ja tutkimustiedon vieminen entistä tehokkaammin alueille. Suunnitelmissa on myös viestintäkampanja vuodelle 2017, millä voisi olla kytkentä Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaan.

11. Muut ajankohtaiset asiat

Sanna Sihvola esitteli valtakunnallisten ja koordinaatiohankkeiden tilanteen. Haut on järjestetty 2-vaiheisina, siten että ensimmäisessä vaiheessa on ideahaku ja toisessa

vaiheessa varsinainen haku. Avoimen ideahaun kautta on rahoitettu yhteensä 7 valtakunnallista hanketta. Lisäksi on järjestetty kaksi teemallista hakua, joista toinen koski elintarvikeketjun kilpailukyvyyn vahvistamista ja vientiedellytysten kehittämistä ja toinen digitalisaatiota palveluiden ja yritystoiminnan kehittämisessä. Koordinaatiohankkeita on käynnissä 6 kpl.

Leena Anttila kertoi EIP-hankkeiden ideahakukierroksesta. Ideoita jätettiin määräaikaan 9.5.2016 mennessä 81 kpl. Valintaryhmä valitsee niistä parhaat varsinaiselle hakukierrokselle. Varsinainen hakukierros avautuu kesällä ja sulkeutuu todennäköisesti 30.9.2016.

Tiina Malm kertoi tulevan ohjelmanmuutoksien aikataulun. Valmistelu ja komission käsittely vie helpossakin muutostapauksessa noin 10 kuukautta.

12. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään pääkaupunkiseudulla 16.11.2016.

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.50.

Helsingissä 17.6.2016

Seurantakomitean puheenjohtaja,
kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Seurantakomitean sihteeri,
neuvotteleva virkamies

Leena Anttila